

Sygn. akt: III AUa 533/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 stycznia 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Jacek Zajązkowski

Sędziowie: SSA Ewa Naze (spr.)

SSA Lucyna Guderska

Protokolant: sekr. sądowy Patrycja Stasiak

po rozpoznaniu w dniu 9 stycznia 2013 r. w Łodzi

sprawy **Z. W.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddziałowi w Ł.**

o emeryturę,

na skutek apelacji organu rentowego

od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Łodzi

z dnia 24 stycznia 2012 r., sygn. akt: VIII U 1747/11;

zmienia zaskarżony wyrok i oddala odwołanie.

Sygn. akt: III AUa 533/12

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Łodzi zmienił decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w Ł. i przyznał Z. W. prawo do emerytury od 13 września 2011r.

Z ustaleń Sadu Okręgowego wynika, że Z. W., urodzony (...) w okresie od 21 maja 1974r. do 3 marca 1992r. zatrudniony w Zakładach (...) w Ł. w pełnym wymiarze czasu pracy, na stanowisku ślusarza a następnie frezera narzędziowego.

We wskazanym okresie zatrudnienia wnioskodawca otrzymał angaże na następujące stanowiska:

- od dnia 27 maja 1974 roku do dnia 17 czerwca 1974 roku – „ślusarza”;
- od dnia 18 czerwca 1974 r. do dnia 31 grudnia 1976 roku - „frezera”;
- od dnia 1 stycznia 1977 roku do dnia 30 czerwca 1980 roku – „ślusarza narzędziowego”;
- od dnia 1 lipca 1980 roku do dnia 30 kwietnia 1982 roku – „ślusarza”;
- od dnia 1 maja 1982 roku do dnia 31 lipca 1987 roku – „frezera”;

- od dnia 1 sierpnia 1987 roku do dnia 3 marca 1992 roku – „frezera narzędziowego”.

Zakłady (...) zajmowały się odlewnictwem z metalu i tworzywa, wytwarzaniem żeliwa, oczyszczaniem odlewów, produkowały formy, wykrojniki.

Wnioskodawca w tym Zakładzie nigdy praktycznie nie pracował jako ślusarz lub ślusarz narzędziowy. Nigdy nie był oddelegowywany do innych prac. W Zakładzie postoje miały miejsce tylko w przypadku awarii lub braku prądu.

Jeżeli w Zakładzie chciano dać komuś podwyżkę, to zmieniano angaż, ale nie wiązało się to ze zmianą obowiązków.

Wnioskodawca w okresie od dnia 27 maja 1974 roku do dnia 3 marca 1992 roku pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, a nawet w godzinach nadliczbowych jako frezer w Wydziale Narzędziowni, gdzie panowały szkodliwe warunki, było duże zapylenie, były wióry z żeliwa, aluminium i metali kolorowych. Występował duży hałas od hali produkcyjnej, która nie była zamykana. Wnioskodawca był operatorem maszyn będących w ruchu służących do obróbki skrawaniem, czyli do obróbki wiórowej odlewów żeliwnych. Do zakładu były dostarczane różne detale, które wymagały obróbki. Na frezarce ubezpieczony robił formy, wykrojniki, krępowniki. Były to wyroby z tworzyw i metali.

Wnioskodawca nie otrzymał świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach.

W ocenie Sądu Okręgowego w przeprowadzonym postępowaniu wnioskodawca udowodnił własnymi zeznaniami oraz zawnioskowanych świadków, iż w Zakładach (...) wykonywał pracę w szczególnych warunkach przy wybijaniu, oczyszczaniu i wykańczaniu odlewów.

Analiza treści wykazu A do powołanego rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku wskazuje, że przedmiotowe prace są wymienione w wykazie A dziale III poz. 23 jako prace w szczególnych warunkach.

Ponadto wymienione prace związane z wybijaniem, oczyszczaniem i wykańczaniem odlewów na stanowisku „operator maszyn do obróbki wiórowej odlewów żeliwnych” (tokarz, frezer itp.) wymienione są w załączniku nr 1 do zarządzenia Nr 7 Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego z dnia 7 lipca 1987 roku w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w zakładach pracy resortu przemysłu chemicznego i lekkiego (Dziennik Urzędowy Ministerstwa Przemysłu Chemicznego i Lekkiego Nr 4) – Wykaz A, dział III, poz. 23, pkt 8, wydany na podstawie § 1 ust. 2 przytoczonego wyżej rozporządzenia.

Jak wynika bowiem ze zgromadzonego materiału dowodowego wnioskodawca w okresie od dnia 27 maja 1974 roku do dnia 3 marca 1992 roku pracował jako frezer. Wykonywał prace operatora maszyn do obróbki wiórowej odlewów żeliwnych. Na frezarce robił formy, wykrojniki, krępowniki. Były to wyroby z tworzyw i metalu, oraz z żeliwa.

Prace te wykonywane były w sposób stały i w pełnym wymiarze czasu pracy, to jest stanowiły podstawowe, zasadnicze zajęcie wnioskodawcy.

Dodanie w angażach dodatkowych stanowisk, było tylko zabiegiem formalnym mającym zapewnić wnioskodawcy zaszerogowanie do wyższej stawki wynagradzania.

Udowodniony okres pracy wnioskodawcy w szczególnych warunkach w wymiarze 17 lat 9 miesięcy i 8 dni, przy niekwestionowanym spełnieniu pozostałych warunków, uzasadnia zatem, zdaniem Sądu Okręgowego, przyznanie wnioskodawcy prawa do emerytury na podstawie art. 184 ust.1 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

W apelacji od powyższego wyroku organ rentowy zarzucił:

1. naruszenie prawa materialnego, tj. art. 184 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o emeryturach i rentach z FUS (t. jedn. Dz. U. z 2009 r., nr 153, poz. 1227) poprzez niewłaściwe jego zastosowanie i ustalenie, że ubezpieczony spełnia warunki

do nabycia prawa do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych z uwagi na posiadanie 15 letniego okresu pracy w warunkach szczególnych, podczas gdy ubezpieczony nie wykazał okresów zatrudnienia w tychże warunkach.

2. naruszenie prawa procesowego tj. art. 233 k.p.c. polegające na wydaniu wyroku bez wyjaśnienia wszystkich okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy.

Wskazując na powyższe apelujący wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania, ewentualnie o jego uchylenie i przekazanie sprawy sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

W uzasadnieniu apelacji wskazano przede wszystkim na to, że analiza wykazu resortu przemysłu lekkiego i chemicznego (także innych wykazów), nie daje podstaw do przyjęcia zajmowanego przez wnioskodawcę stanowiska frezera do pracy w szczególnych warunkach. Praca ta odbywała się bowiem w wydziale narzędziowni (gospodarki narzędziowej), nie odbywała się w odlewni staliwa, żeliwa czy metali nieżelaznych i rur, zaś stanowiska z poz.23 pkt 8 nie można oceniać w oderwaniu od działu, jakiemu zostało przypisane

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelację należy uznać za uzasadnioną.

Powołany przez Sąd Okręgowy w wykazie A, stanowiącym załącznik do Rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983r., Nr 8, poz.43 ze zm.) pkt 23 w Dziale III dotyczy wybijania, oczyszczania i wykańczania odlewów, ale nie gdziekolwiek, tylko w hutnictwie i przemyśle metalowym, bo tego dotyczy Dział III, z dodatkowym wskazaniem kategorii - odlewanie staliwa, żeliwa, metali nieżelaznych i rur.

Zakłady, w których pracował wnioskodawca to Zakłady (...), zatem nie mające nic wspólnego ze wskazaną branżą.

Należy zgodzić się z tym, że w sprawie o prawo do emerytury w obniżonym wieku z tytułu pracy w warunkach szczególnych, sąd winien dążyć do ustalenia charakteru pracy rzeczywiście wykonywanej, a nie opierać się jedynie na stanowisku ujętemu w dokumentacji pracowniczej. Tak też uczynił Sąd Okręgowy. Tym niemniej, nawet przy tym założeniu, faktycznie wykonywany rodzaj pracy nie może być rozpatrywany w oderwaniu od branży.

Sąd Apelacyjny w składzie rozpoznającym tę sprawę podziela stanowisko wyrażone w sprawie III AUa 205/12, że wykaz A rozporządzenia z 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze ma charakter stanowiskowo - branżowy i specyfika poszczególnych branż determinuje charakter świadczonych w nich prac i warunki w jakich są wykonywane, ich uciążliwość i szkodliwość dla zdrowia.

Co się tyczy powołanego przez Sąd Okręgowy Zarządzenia nr 7 Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego z 7 lipca 1987r., to pod wskazaną pozycją wymienione są prace operatora maszyn do obróbki wiórowej odlewów żeliwnych (tokarz, frezer itp.), ale, jak słusznie wskazał na to organ rentowy, mieszczą się one w Dziale III – w hutnictwie i przemyśle metalowym, punkcie 23 – wybijanie, oczyszczanie i wykańczanie odlewów.

Tak więc, jakkolwiek praca frezera jest w wykazie resortowym wymieniona, to także tylko w hutnictwie i przemyśle metalowym. Wnioskodawca natomiast pracował w narzędziowni Zakładów (...).

Okoliczność, że zeznający jako świadkowie współpracownicy wnioskodawcy w tym samym dziale narzędziowni uzyskali z tego tytułu prawo do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym, nie ma mocy przesądzającej w niniejszej sprawie, gdyż każda ze spraw jest rozpoznawana indywidualnie i nie może skutecznie kwalifikować się do oceny zbiorowej.

Należy jeszcze dodać, że nie podlegał ocenie okres pracy wnioskodawcy w Fabryce (...), gdyż w odwołaniu od decyzji organu rentowego wskazał on już tylko okres pracy w Z.W.G. (...), co słusznie podniósł Sąd Okręgowy. Niezależnie

od tego okres ten rozpatrywany samodzielnie i tak nie mógłby dawać wnioskodawcy uprawnień emerytalnych z tego tytułu, gdyż mieścił się w granicach tylko ponad 7 lat.

Wnioskodawca, nie spełniając zatem wymogu 15 lat pracy w szczególnych warunkach, nie nabył prawa do emerytury z mocy art.184 ust.1 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U.2009.153.1227 j. t. z późn. zm.), wobec czego na podstawie art.386§1 kpc należało orzec jak w sentencji.